

KDYŽ CHRÁNÍME KVAKOŠE, CHRÁNÍME CELÝ MOKŘAD.

Odchov a repatriace kvakoše nočního

Kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*) je středně velká volavka z řádu Pelecaniformes a čeledi Ardeidae. Patří mezi typické noční nebo soumravné volavky rodu *Nycticorax*, které se vyznačují svým charakteristickým „krákavým“ hlasem. Je to menší, robustně působící volavka s poměrně krátkým a nenápadným krkem. Dospělí ptáci mají šedý hřbet, bělavou spodinu těla, černou temenní část a červené oči. Mladí ptáci jsou hnědaví a silně skvrnití, což je výrazně odlišuje od dospělců. Samec v době hnízdění nese na týlu dvě dlouhá, nápadná bílá pera, která jsou pro tento druh velmi typická. Hnízdním prostředím kvakoše jsou bažinaté oblasti, rybníky s křovinatými okraji, rákosinami a ostrůvky se stromy nebo keři. Hnízdí převážně v koloniích, často společně s dalšími druhy vodních ptáků, a to od začátku dubna do srpna. V koloniích může být několik desítek až stovek párů. Loví ryby, obojživelníky a vodní bezobratlé v mělčinách a okrajích vodních ploch. Kvakoši zimují v subsaharské Africe, zejména v oblasti tropických savan a mokřadů. Hlavní globální populace jsou rozptýlené v Evropě, Asii, Africe i v částech Ameriky.

Ohrožený druh v České republice

Ačkoliv má na globální úrovni status **Least Concern** (málo dotčený), v České republice je **zvláště chráněným druhem v kategorii silně ohrožený**. Zároveň je veden jako evropsky významný druh, spadající do soustavy Natura 2000, a jeho ochrana je předmětem národní legislativy. Tento status odráží dlouhodobě malou a zranitelnou populaci na území ČR, omezenou množstvím vhodných hnízdních stanovišť. Proto lokální ochrana vhodných mokřadních biotopů a monitoring kolonií hrají pro jeho udržitelnou budoucnost klíčovou roli.

Hrozby pro kvakoše nočního

- Regulace vodních toků
- Úpravy rybníků
- Úbytek vhodných hnízdišť
- Ztráta mokřadů

Odchov a návrat do přírody

Plzeňská zoologická a botanická zahrada chovala kvakoše noční od roku 2012. Druh se zde pravidelně a úspěšně rozmnožoval ve velké ptačí voliére u hlavní pokladny. V roce 2020 byl v bezprostřední blízkosti chovné voliéry zaznamenán výskyt volně žijících jedinců kvakoše nočního. Za účelem posílení klesající volně žijící populace byla do přírody v okolí hnízdiště rodičovského páru vypuštěna mláďata odchovaná v lidské péči. Mláďata byla ve spolupráci s ochránci přírody ze spolku **DESOP Plzeň** a **KUPK**, označena ornitologickými kroužky. Někteří mladí jedinci byli navíc vybaveni satelitními vysílači, což umožnilo získat cenné údaje o jejich etologii a migračním chování. Díky tomuto monitoringu byl zaznamenán jak úhyn jednoho jedince, tak i úspěšný přelet Středozemního moře a prokázaná přirozená tahová aktivita u jiného jedince. V roce 2023 jsme se rozhodli s chovem kvakošů nočních skončit a všichni zbylí jedinci odešli do jiné zoologické zahrady. Kolonie volně žijících ptáků se ale navzdory tomu dále rozrůstá. Od roku 2025 se odchytu a kroužkování volně žijících kvakošů na území zoo věnuje kroužkovatel David Martinovský. Hnízdní populace kvakoše nočního v České republice v posledních dvou desetiletích výrazně poklesla a v Plzeňském kraji mimo lokální populaci v Zoo Plzeň druh volně nehnízdí.

Jak mohu pomoci?

- Navštivte Zoo a BZ Plzeň! Podporujeme spolu s Vámi prostřednictvím projektu

[Help nature.](#)

- Záchranné projekty Zoo a BZ Plzeň můžete **podpořit jednorázovým finančním darem** na náš sbírkový účet

Odečítejte označené jedince, které při návštěvě zoo zpozorujete a následně třímístný kód z barevného kroužku pošlete společně s detaily vašeho pozorování na email Kroužkovací stanice Národního muzea (krouzkovaci_stanice@nm.cz). Údaje získané ze zpětných hlášení jsou **důležité** pro studium přežívání či např. pohybu daného jedince. Více informací naleznete na: <https://krouzkovaniptaku.cz/jak-nahlasit-nalez-krouzku/>.

Sbírkový účet na podporu projektů
ochrany přírody v Zoo a BZ města Plzně

QR PLATBA